

2 af udvalgets spørgsmål og henholdsvis landbrugsministerens og justitsministerens svar herpå

1. Landbrugsministeriet har anmodet justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål 9 (L 86 – bilag 17) fra folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg, stillet i forbindelse med behandlingen af et forslag til lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere.

Spørgsmål 9:

»Vil ministeren søge indhentet en udtalelse fra justitsministeriets lovkontor om, hvorvidt det er fuldt korrekt at overlade en væsentlig del af administrationen m.v. af loven til en institution uden for statsadministrationen, nemlig Dansk Landbrugs Realkreditfond?«

Justitsministerens svar:

2. Efter lovforslaget kan Dansk Landbrugs Reallånefond, DLR, efter aftale med landbrugsministeren yde lån til yngre jordbrugere. Loven indeholder bl.a. nærmere regler om betingelserne for, at lån kan ydes, om lånes løbetid, sikkerhed, opsigelse m.v. Efter lovforslagets § 15 yder landbrugsministeren statsgaranti for lån efter loven på nærmere vilkår, der fastsættes af ministeren, og efter § 16 betaler landbrugsministeren renter, afdrag og administrationsbidrag i de første 10 halvårsterminer af lånets løbetid.

Efter forslaget § 17 fastsætter landbrugsministeren efter aftale med DLR, hvilke afgørelser efter loven der skal træffes af DLR. Endvidere fastsætter ministeren regler om adgangen til at klage over afgørelser truffet af DLR og kan herunder fastsætte regler om, at afgørelserne ikke kan påklages. I bemærkningerne til § 17 er det fremhævet, at adgangen til at delegere beføjelser til DLR kun omfatter konkrete afgørelser og ikke landbrugsministerens adgang til at fastsætte generelle regler efter loven. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at reglerne om klager

efter loven vil blive fastsat under hensyntagen til en nærmere vurdering af kravene til retssikkerheden for forskellige kategorier af sager, og at adgangen til at klage over DLRs afgørelser indtil videre vil blive opretholdt for at indvinde erfaringer, før klageadgangen eventuelt bliver begrænset.

3. Det forekommer kun sjældent i lovgivningen, at der åbnes mulighed for, at institutioner, der ikke er en del af den offentlige forvaltning, tillægges beføjelser, der udløser begunstigende eller bebyrdende retsvirkninger for borgerne. En sådan delegation af kompetence vil kunne medføre, at afgørelserne bliver truffet uden de traditionelle retssikkerhedsgarantier, der gælder for den offentlige forvaltning, navnlig principperne om lovmæssig forvaltning, magtfordrejning og ligeelig behandling af borgerne samt reglerne om ombudsmandskontrol.

Efter justitsministeriets opfattelse må der ved afgørelsen af, om en sådan delegation bør gennemføres, bl.a. lægges vægt på, om hensynet til retssikkerheden er opfyldt i tilstrækkeligt omfang. Ved denne vurdering må der navnlig lægges vægt på, hvilket organ opgaverne henlægges til, på karakteren af de beføjelser, der delegeres til organet, samt hvilke muligheder ministeren har for at sikre, at beføjelserne administreres forsvarligt.

Efter lov nr. 278 af 7. juli 1960 er DLR oprettet med godkendelse af landbrugsministeren, der godkender fondens vedtægter. Efter lovens § 5, der skal finde tilsvarende anvendelse for lån efter det foreliggende lovforslag, jfr. forslaget § 18, udnævner landbrugsministeren en tilsynsførende, der påser, at loven og vedtægten overholdes. Fonden skal endvidere efter anmodning meddele landbrugsministeren enhver oplysning om fondens forhold.

Det foreliggende lovforslag giver ikke direkte DLR nogen offentligretlige beføjelser,